

Miljødirektoratet

Høringsnummer: 2025/12638

Dato: 31.10.2025

Forbud mot nedbygging av myr

Vi viser til høringssaken rundt forbud mot nedbygging av myr i plan- og bygningsloven, sendt ut av Miljødirektoratet på vegne av Kommunal- og distriktsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Skiforeningen er en av Norges eldste og største friluftsansjoner med 74 000 medlemmer, og legger til rette for at flest mulig mennesker kan ha aktive liv i nærheten av der de bor hele året. Skiforeningen har ansvaret for 2 200 kilometer skiløyper i Oslomarka og 17 omkringliggende kommuner, driver snøproduksjonsanlegg, skilter for ski og sykkel i Marka og driver flere serveringssteder. Skiforeningen har en rekke aktiviteter for barn og voksne, f.eks. Barnas skiskole og langrennskurs. I løpet av et år får tusenvis av barn og unge opplæring i friluftsliv gjennom prosjektet Friluftsglede.

Skiforeningen bidrar til kompetanseheving for løypelag og andre aktører i hele Norge. Blant annet har vi grunnlagt det nasjonale kompetansenettverket «Norske skispor» og arrangerer årlig et løypeseminar med deltakere fra hele landet i samarbeid med Norges Skiforbund.

I høringsnotatet kommer det frem at myrområder først og fremst ønskes bedre beskyttet mot nedbygging i forbindelse med utbygging av bolig-, fritids- og næringsbygg. Likevel omtales det senere at alle tiltak, uavhengig av formål, vil bli omfattet av forbudet. Tilrettelegging i myrområder er avgjørende for å kunne sikre sammenhengende skiløyper av god kvalitet. Skiforeningen er derfor bekymret for at forbudet vil kunne ha konsekvenser for tilrettelegging av skiløyper. Vi savner en grundig utredning av konsekvensene de foreslåtte endringene vil ha for friluftslivet og mener det ville vært positivt med en differensiering av tiltak til ulike formål i utredningen.

Tilrettelegging av skiløyper i myrområder

Mange skiløyper i hele Norge krysser ulike myr og myrområder. God tilrettelegging er viktig, både for å ivareta sikkerheten til løypemannskapet som ferdes over myrene med løypemaskiner, men også for å kunne tilby skiløyper av høy kvalitet. I hvilken grad et myrområde må tilrettelegges varierer. Mindre myrer som vil fryse helt om vinteren trenger mindre til ingen tilrettelegging for å kunne bære vekten av løypemaskinene. Dypere, våte myr vil derimot kunne kreve en større grad av tilrettelegging.

Aktuelle tiltak i myr

Klopping

Klopping nevnes eksplisitt som et av tiltakene som vil bli omfattet av forbudet. Likevel åpnes det for mindre klopping over stier for å hindre slitasje. Det er uklart hvordan dette vil påvirke tilrettelegging for skiløyper. Klopping er ofte aktuelt i myrenes randsoner, spesielt for å kunne krysse bekker som renner ut av myra. Tidligere har dette ofte blitt gjort ved rørlegging av bekkene, men Skiforeningen opplever tilrettelegging med klopper som mer skånsom. Vannet kan renne fritt, og man forhindrer at rør fryser til. Kloppens bredde må være tilsvarende løypens bredde, og den må være solid nok til å kunne tåle løypemaskinens vekt.

Kavling

I mange myr vil det være nødvendig å kavle topplaget for å hindre at løypemaskinen vil synke ned i myra. Kavling skjer ved at ubehandlede tømmerstokker på ca. 4-5 m, av trær felt i samme område, legges på toppen av myra, med ca. 0,5 m avstand. Over tid vil tømmerstokkene gro inn i myrens topplag ved å bindes sammen av myras vegetasjon, og vil knapt være synlig etter 2-3 år. En nylig kavlet myr vil ikke umiddelbart kunne benyttes som skiløype, både for å skåne myras topplag og fordi bæreevnen må utvikle seg over tid. I noen myr kan det være nødvendig å kavle i flere omganger.

Illustrasjon 1: Nylig kavlet myr i 2023

Illustrasjon 2: Samme myr i 2025

Helårstraséer

Noen steder vil også helårstraséer krysse myrområder. Som helårstraséer betegnes som regel turveier med gruslagt toppdekke og bredere befestede veiskuldre som tåler vekten av f.eks. en løypemaskin. Helårstraséer krever en større grad av tilrettelegging, men vil samtidig, som navnet tilsier, åpne for friluftsliv året rundt og gjøre det mulig å preparere skiløyper også ved mindre snø. Ved tilrettelegging for en slik trasé i myr vil det kreves at det legges duk eller geonett i myra for å øke bæreevnen, før toppdekke legges.

Andre tiltak

I noen tilfeller vil det være nødvendig å lede vannet unna et området som f.eks. skal kavles ved at det lages groper der vannet kan samle seg eller renne mot sitt naturlige bekkeutløp. Likevel mener Skiforeningen at dette ikke påvirker myrenes egenskaper.

Vegetasjonsrydding gjennomføres også i de delene av løypetraséer som går over myr. Ved siden av å være viktig for vedlikehold av skiløyper vil det også bidra til mindre gjengroing av myra.

Reguleringsplan

I høringsnotatet vises det til at tiltak i myr unntaksvis vil kunne tillates når tiltakene og formålet er definert i en reguleringsplan. Selv om noen større skiløyper kan være planregulerte vil det dog ikke være tilfellet for de aller fleste skiløypene og ofte ikke hensiktsmessig. De fleste skiløypene ligger i områder avsatt som LNFR-områder uten nærmere definisjon. For skiløyper eller skianlegg som er planregulerte vil innføringen av et forbud kunne få konsekvenser dersom forbudet skal ha tilbakevirkende kraft.

Avsluttende kommentar

Tiltakene beskrevet ovenfor er viktige for å kunne legge til rette for sammenhengende skiopplevelser. Som påpekt ovenfor mener vi at konsekvensene et forbud vil ha for friluftslivet, og især tilrettelegging for skiløyper, ikke er utredet tilfredsstillende i høringsnotatet, og det er uklart i hvilken grad forbudet vil få konsekvenser for disse slik det er formulert i dag. Vi ber om at nødvendig tilrettelegging for friluftsliv tillates også ved et eventuelt vedtak om lovendring. For å sikre et sammenhengende løypenett vurderer Skiforeningen at det heller ikke vil være tilfredsstillende med en løsning der slike tiltak kan tillates etter søknad, da det i praksis vil legge en stor byråkratisk byrde på aktørene som legger til rette for skiløyper. Mange av disse er frivillige lag og foreninger og vil ikke ha ressursene til en slik prosess.

Med vennlig hilsen

SKIFORENINGEN - FORENINGEN TIL SKI-IDRETTENS FREMME

Elisabeth Uhlig-Nordløm
Fagansvarlig markapolitikk